

Indhold af stoffer fra kunstgræsbaner

Den 4. oktober 2022 blev anlægsbevillingssag om frigivelse af midler forelagt Kultur- og Fritidsudvalget. Efter Kommunalbestyrelsens møde 26.09.2022 blev der stillet spørgsmål til administrationen, som stillede op på efterfølgende møde på KFU og svarede på spørgsmålene i mødet. På mødet blev indstilling om frigivelse af midler tiltrådt. Spørgsmål og svar blev efterfølgende lagt på sagen til videre behandling i ØKU til den 25.10.2022.

I forbindelse med rensning af vand blev der på mødet i KFU 04.10.2022 stillet yderligere spørgsmål, bl.a. om administrationen havde været i kontakt med andre kommuner omkring analyser af drænvand og heri udvaskning af stoffer fra kunstgræsbaner med non-infill. Administrationen blev også inviteret til at deltage på Økonomiudvalgsmødet den 25.10.2022 for at svare på spørgsmål.

Siden mødet i Kultur- og Fritidsudvalget har administrationen kontaktet Gladsaxe-, Glostrup, Roskilde og Københavns kommuner. Gladsaxe Kommune havde som den eneste foretaget målinger af udledning fra drænvand fra kunstgræsbane med non-infill. Resultat viste indhold af zink, kobber og phtalater (DEPH). Gladsaxe Kommune afventer i øjeblikket resultatet af drænprøven for indholdet af PFAS, da de i en udvaskningstest (se nedenfor) har konstateret PFAS. Zink og Kobber er velkendt, og er også fundet i udledningen fra den eksisterende kunstgræsbane i Ballerup Idrætsby, jf. Klima- og Miljøudvalgets møde den 10.5 2022 sag nr. 15. Administrationens vurdering i denne sag var, at koncentration af Zink og Kobber var under den satte grænseværdi ved udledning til recipienten Harrestrup Å – dvs. efter gennemløb og sedimentering i det regnvandstekniske anlæg Svanesøen. Administrationen har ikke haft kendskab til fund af PFAS, før dialogen med Gladsaxe Kommune.

Gladsaxe Kommune har fået lavet en udvaskningstest for kunstgræsbanen. Det betyder at man tager et stykke af kunstgræsbanen og laver en test i laboratoriet på, hvad der sker, når man kunstigt presser vand igennem materialet. Det vand som kommer ud måles der på. Vandet fra sådan et forsøg kaldes eluat. Eluatet indeholder PFAS i en koncentration på 18 ng/l for 22 udvalgte stoffer. Grænseværdien er 100 ng/l for drikkevand. Derudover er der fastsat en skærpet grænseværdi for de 4 mest giftige stoffer. Grænseværdien for de 4 stoffer er 2 og i eluatet er der målt 2,2 ng/l. I overfladevand er grænseværdien fastsat for et enkelt stof, PFOS og er på 0,65 ng/l. I eluatet er der påvist PFOS over 0,2 ng/l. Som tidligere skrevet afventer Gladsaxe i øjeblikket resultatet fra deres drænprøve. Det forventes at indholdet i drænvandet vil være mindre, end hvad der måles i eluatet.

Ligeledes har Roskilde bestilt en udvaskningstest af deres kunstgræstæppe og afventer pt resultatet herpå.

Administrationen har ligeledes kontaktet en entreprenør omkring denne problemstilling, der har fremsendt 2 producenters vurdering af om PFAS er et indholdsstof i produktionen af det kunstige græs. En producent svarer, at det ikke bruger PFAS, en anden svarer at det bruges i produktionen, men at det er indkapslet i tæppet, og således ikke udvaskes.

På KFU 04.10.2022 blev endvidere også spurgt ind til Kunstgræsbanen med non-infill i Glad-saxe kommune og deres efterfølgende udfordringer med glat bane i regnvejr. Der blev spurgt ind til banens holdbarhed i relation de tidligere besvarelser af spørgsmål affødt efter den forrige behandling på ØKU - vedr. pris for udskiftning af hele kunstgræstæppet. Der blev også spurgt ind til den fremadrettede drift af non-infillbane samt omkring garantiforhold i forbindelse med anlæggelse af nye kunstgræsbaner.

Projektet med Kunstgræsbanen er lige nu der i processen, hvor forundersøgelser er tilende-bragt – dvs geotekniske undersøgelser, VVM screening, brugerdialog mellem Ballerup Idrætby og boldklubben omkring banetyper, kunstgræs og beliggenhed mv. Næste skridt er at få frigivet bevilling, hvorefter endelig projektering med detaljering af projektet og udbud skal ske. Administrationen vil i forbindelse med det kommende udbud sikre sig et kunstgræs-tæppe, der overholder grænseværdierne.

Herudover kræver etablering af banen flere myndighedsgodkendelser, herunder en tilladelse til at udlede drænvand. En sådan tilladelse gives med vilkår om, at grænseværdier for miljø-fremmede stoffer skal overholdes, og at der efter etablering tages prøver, som skal eftervise om vilkår er overholdt. Såfremt det i denne fase vurderes at være behov for særlige rense-foranstaltninger, vil det også blive stillet som vilkår herom i tilladelse til etablering.

Såfremt det efterfølgende skulle vise sig, at vilkår ikke bliver overholdt, skal der findes løs-ninger herpå. Det kan være i form af rensning af drænvandet. Vand kan godt renses for PFAS med den teknologi, man har i dag. Det sker ved at opkoncentrere PFAS-forbindelserne ved hjælp af granulater som for eksempel aktivt kul eller specifikke ion-bytter resiner. Meto-derne medfører dog alle et affaldsprodukt med PFAS, som skal håndteres efterfølgende.

Fakta:

PFAS er en samlebetegnelse af en række flourholdige stoffer, som er blevet brugt i brand-slukningsvæsker og i plastindustrien. Stofferne har brandhæmmende effekt, og bruges også som bl.a "slipmiddel" i plastindustrien. Herudover er stofferne velegnede til fedt- og vandaf-visning, og er blevet brugt til bl.a. imprægnering, pizzabakker mv. "Slip let" produkter i køk-kenet kan også indeholde PFAS. Stofferne er mobile og svært nedbrydelige, kan være kræft-fremkaldende, og har også negativ virkning for dyr og planter i f.eks. vandmiljøet.

Zink og kobber er tungmetaller, som findes naturligt i miljøet. Zink og kobber er nødvendige i biologiske processer, men er giftige i større koncentrationer. Det danske vandmiljø har ge-nerelt et forhøjet niveau af disse metaller. Årsagen hertil er primært landbrugets anvendelse af gylle, men metallerne udvaskes også fra biler, tage mv. Grænseværdien for PFAS er me-get lav i forhold til de andre stoffer, dvs grænseværdien for de andre stoffer er en faktor 1000 større end for PFAS.